

demoocraat

april 1969

extra congresnummer

PROGRAMMACONGRES IN DEN HAAG

31.5.69 : SECTIEVERGADERINGEN

1.6.69 : PLENAIRE ZITTING

DE DERDE KAMER

EINDHOVEN .. 14 juni 1969

II Algemene inlichtingen

Plaats:

Congresgebouw Den Haag, Churchillplein.

Tijd:

sectievergaderingen: zaterdag 31 mei, 10.30 uur;
plenaire zitting: zondag 1 juni, 10.30 uur.

Deelname:

open voor ieder, die het entreegeld betaalt;
alleen leden van D'66, die hun contributie hebben voldaan, hebben stemrecht.

Aanmelding:

bij voorkeur schriftelijk vóór 15 mei door inzending van de kaart op de achteromslag van dit nummer.

Entreegeld:

te betalen hetzij door overmaken vóór 15 mei op giro 1304900 t.n.v. penningmeester D'66, Keizersgracht 576, Amsterdam, hetzij aan de zaal.

Het bedraagt:

voor hen die wonen in:

Zuid-Holland
Amsterdam

Noord-Holland, ten zuiden van het Noordzee* kanaal f 17,50

Rest van Noord-Holland Utrecht, Noord-Brabant Zeeland, behalve Zeeuw-Vlaanderen Gelderland links van Rijn of IJssel	f 10,--
Rest van Nederland Huisgenoten half geld.	f 5,--

Taak van het congres:

Op de sectievergaderingen worden de ingekomen voorstellen (alternatieven en amendementen) op de onderdelen van het politiek program, die in hoofdstuk IV zijn vermeld, behandeld, en zal worden bepaald welke voorstellen zullen worden voorgelegd aan de plenaire zitting, waar zal worden beslist over opname in het programma.

Voorts komen op de plenaire zitting nog enkele huis-houdelijke zaken aan de orde.

Congresstukken:

de voorstellen tot wijziging van het program zijn in hoofdstuk IV opgenomen.

Voor zover deze voorstellen berusten op rapporten van de werkgroepen, is dit vermeld; de rapporten kunnen tegen betaling van f 1,- per stuk bij het secretariaat worden aangevraagd en zijn op het congres verkrijgbaar.

Alternatieven en amendementen moeten uiterlijk 10 mei zijn binnengekomen bij het secretariaat. Zij zullen worden opgenomen in een "voorstellenboekje", dat op 20 mei wordt verstuurd aan diegenen, die zich vóór 15 mei voor het congres hebben aangemeld. Het voorstellenboekje is ook op het congres verkrijgbaar.

Congresreglement

(vastgesteld door het hoofdbestuur, daartoe bevoegd krachtens artikel 17 lid 2 statuten (nieuw) met verwerking van de bepalingen van het Huishoudelijk Reglement).

1. Het congres is een algemene ledenvergadering van D'66.

2. Nieuwe onderwerpen agenda

Aan de door het hoofdbestuur vastgestelde agenda kunnen worden toegevoegd op verzoek van:

- de fractie van D'66 in de Tweede Kamer;
- vijf procent van de leden, waarvan niet meer dan één derde uit dezelfde afdeling afkomstig is;
- de ledenvergaderingen van ten minste vijf afdelingen mits het verzoek daartoe - voorzien van een korte toelichting - schriftelijk bij het hoofdbestuur is ingediend uiterlijk 10 mei 1969.

Over niet op de agenda opgenomen onderwerpen kunnen geen besluiten worden genomen, behoudens ten aanzien van aanbevelingen omtrent actuele onderwerpen.

3. Amendementen en moties

Ieder lid heeft het recht amendementen en moties in te dienen, met dien verstande dat amendementen uiterlijk 10 mei 1969 schriftelijk bij het hoofdbestuur moeten zijn ingediend.

Alle amendementen door leden ingediend moeten mede ondertekend zijn door tenminste vijf andere leden van D'66 dan wel door een afdelingsvergadering zijn goedgekeurd.

De leiding van de A. L. V. laat de A. L. V. beslissen of een motie die na 10 mei is ingediend in behandeling wordt genomen.

4. Amendementen van rapportage- en programma commissie

De rapportagecommissie en de programma commissie hebben het recht op de grondslag van de ingediende amendementen ook tijdens de A. L. V. amendementen in te dienen.

5. Leiding A. L. V.

De A. L. V. wordt geleid door drie voorzitters, die door het hoofdbestuur zijn aangewezen uit de leden die geen zitting hebben in het hoofdbestuur of de programmacommissie. Bij de behandeling van een onderwerp waarbij een der voorzitters uit hoofde van enigerlei andere partijfunctie persoonlijk is betrokken treedt deze niet als fungerend voorzitter op zolang deze behandeling duurt.

6. Bevoegdheden leiding

De fungerend voorzitter van de A. L. V. heeft het recht spreektijd te verdelen en te beperken.

De beslissingen van de voorzitters zijn bindend behoudens onmiddellijk beroep op de A. L. V. die daarover stemt zonder discussie.

7. Splitsing in secties

Op voorstel van de voorzitters kan de A. L. V. zich ter voorbereiding van de plenaire discussie in secties splitsen onder leiding van door de voorzitters aangewezen sectievoorzitters.

8. Behandeling voorstellen sectievergaderingen

Voorstellen die in een sectievergadering minder dan 25% van het totaal van de uitgebrachte en de blanco stemmen hebben gekregen worden in de plenaire zitting niet aan de orde gesteld. Voorstellen die in een sectievergadering 25% van dit totaal of meer hebben gekregen worden in de plenaire zitting aan de orde gesteld; amendering van deze voorstellen in de plenaire vergadering is niet mogelijk, behoudens het gestelde in punt 4 van dit reglement.

9. Notulen- en stemcommissies

Een A. L. V. en een sectievergadering begint met de aanwijzing van een stemcommissie en een notulencommissie op voordracht van de voorzitter (s).

10. Taak stemcommissie

De stemcommissie registreert de uitgebrachte stemmen, beslist zonder beroep over de geldigheid daarvan, en constateert de uitslag van de stemming.

11. Besluiten A. L. V. en secties

Tenzij de statuten of het huishoudelijk reglement anders bepalen neemt de A. L. V. en nemen de secties besluiten met absolute meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen (blanco stemmen zijn geen "geldig uitgebrachte stemmen"), met dien verstande dat het verschil tussen vóór- en tegenstemmen ten minste vijf procent van het totaal van de uitgebrachte en de blanco stemmen dient te bedragen.

12. De A. L. V. kan echter besluiten een bepaald besluit slechts te nemen wanneer twee derde der aanwezige leden van D'66 vóór stemmen.

13. Indien geen der leden stemming wenst kan de A. L. V. en kan de sectievergadering bij acclamatie een besluit nemen.

14. Stemrecht

Ieder bij een stemming op de A. L. V. of een sectievergadering aanwezig lid kan één stem uitbrengen, mits dit lid aan zijn contributieplichting heeft voldaan.

15. Wijze van stemming

Stemming over personen geschiedt schriftelijk. Met een schriftelijke stemming wordt gelijk gesteld stemming door middel van een elektrisch of mechanisch systeem.

16. Over zaken wordt gestemd op een door de voorzitters van de A. L. V. resp. de voorzitter van een sectie te bepalen wijze.

17. Wijze van behandelen

Behandeling van de voorstellen geschiedt als volgt:

- de indiener of een door hem aangewezen lid geeft een beknopte toelichting op zijn voorstel;
- de voorzitter resp. de sectievoorzitter is verplicht tenminste één tegenstander van het voorstel zijn standpunt te laten toelichten en kan ook andere leden aan de discussie laten deelnemen;
- het hoofdbestuur, de rapportagecommissie, de programmacommissie en het bestuur van de betrokken werkgroep kunnen, indien zij dit wensen, aan de A. L. V. of de sectievergadering een advies omtrent het voorstel of amendement geven;
- de voorzitter brengt in stemming eerst alternatieve voorstellen, daarna de amendementen in de volgorde bepaald door hun ingrijpendheid, daarna het al dan niet geamendeerde eindvoorstel.

18. Redactie voorstellen voor plenaire zitting

Ieder voorstel waarvan de sectievergadering besluit dat het zal worden voorgelegd aan de plenaire zitting moet vergezeld zijn van:

- de uitslag van de stemming in de sectievergadering;
- de naam van een door de indiener resp. een door hem aangewezen lid, dat het voorstel op de plenaire zitting verdedigt, en de naam van een door de tegenstemmers aangewezen lid, dat het voorstel in de plenaire zitting bestrijdt.

19. Onvoorzien

In de gevallen betreffende de gang van zaken op de A. L. V. resp. de sectievergaderingen, waarin het huishoudelijk reglement en dit reglement niet voorzien, beslissen wat de A. L. V. betreft de gezamenlijke voorzitters, en wat een sectievergadering betreft, de voorzitter van een sectievergadering.

IV Voorstellen (alternatieven en amendementen) voor het politiek programma

a) Vrijheidsrechten en justitie

De preambule van het hoofdstuk 2 "Vrijheidsrechten" wordt vervangen door de volgende tekst:

Een democratie die werkelijk leeft moet haar burgers de noodzakelijke ruimte geven om zich zo volledig mogelijk naar eigen aard en inzicht te kunnen ontplooiën. De organisatie van de samenleving zal dienstbaar moeten zijn aan haar leefbaarheid.

Een nieuw paragraaf-hoofd wordt ingelast aldus:

2.1. WAARBORGING VAN DE VRIJHEIDSRECHTEN

Na artikel 2.01 (oud art. 1. pag. 11) worden de volgende artikelen ingelast:

2.12. De bestaande instellingen, zoals het justitiële apparaat, die er voor moeten waken dat de vrijheidsrechten kunnen worden uitgeoefend, moeten beter worden toegelast voor hun taak.

Toelichting:

Bij werving, selectie en opleiding van de functionarissen van deze instellingen wordt thans te weinig aandacht besteed aan de voortdurende aanpassing aan de door de gemeenschap aanvaarde nieuwe inzichten. Voor de rechterlijke macht kan verbetering worden bereikt door uitbreiding van de stages tijdens de opleiding, van waaruit rechterlijke ambtenaren worden gekozen, en pensionering op de leeftijd van 65 jaar.

De advocatuur is vanouds bij uitstek de instelling die de burger bijstaat wanneer hij in conflict komt met de overheid. Deze functie van de advocatuur kan en moet worden versterkt, waarbij de overheid tot taak heeft zo gunstig mogelijke voorwaarden te scheppen voor de beroepsuitoefening van de advocaat.

De politie dient tijdens haar opleiding meer te worden gericht op haar maatschappelijke taak. Het is bij uitstek de taak van de politie ervoor te waken dat de vrijheidsrechten in het openbaar en met name op de straat kunnen worden uitgeoefend. Thans komt dit niet tot zijn recht omdat de politie te zeer gericht is op de reactie op afwijkingen van het "normale" gedragspatroon, zonder nuanceringen. Reeds bij werving en selectie dient met de maatschappelijke functie van de politie meer rekening te worden gehouden.

2.13. Nieuwe instellingen moeten worden gecreëerd of bestaande uitgebouwd, waar dit ter verwezenlijking van de vrijheidsrechten nodig is.

Toelichting:

De afdeling contentieux van de raad van state, die thans slechts een adviserende taak heeft, behoort zelfstandige rechtsmacht te krijgen op het terrein van de administratieve rechtspraak.

Aan het in te stellen instituut van de "ombudsman" kan een controlerende functie worden gegeven met betrekking tot het optreden van ambtenaren van justitie en politie.

Gemeentelijke verordeningen dienen voor hun inwerkingtreding te worden getoetst door een speciale instantie die waakt voor de bescherming van de vrijheidsrechten en zonodig bevordert dat genoemde verordeningen niet worden goedgekeurd, dan wel ter vernietiging voorgedragen.

Zolang er een BVD bestaat moet het toezicht op inbreuken van de privacy van de burger door de BVD worden toevertrouwd aan een van de administratie onafhankelijk orgaan.

2.14. De bestaande strafrechtelijke beperkingen van de vrijheidsrechten moeten voortdurend aan de veranderende normen worden aangepast. Hierbij moeten wij ons afvragen in hoeverre de overheid een taak heeft bij het stel-